

RÉGI MAGYAR KÖNYVÉSZETI ADALÉKOK.

Közli: Szabó Károly.

IV. közlemény.

Azon adalékokhoz, melyeket 1878-ban megjelent »Régi Magyar Könyvtár«-amhoz ezen folyóirat 1878–1880-iki évfolyamaiban közlöttem, ismét van szerencsém néhány régi magyar könyv leírását közleni, melyek eddig vagy teljesen ismeretlenek voltak, vagy munkámban czimlaptalan csonka példányok után és így hiányosan voltak ismertetve. Ezek közül legbecsesebbek azok, melyeket a múlt évben általam átkutatott esztergomi érseki egyházmegyei könyvtárában találtam.

1. (185. sz.) *Limitatio Rerum Forensivm. N. Commissariorum ex mandato Illustrissimi Principis Regni Transylvaniae, ac magistrorum Civium, Iudicum Regionum, Sedium Saxonicalium, caeterorumque Iudicum & Ciuium, ex publica Regni constitutione in comitibus generalibus ad primū diem Novembris Anni 1591. proximè praeteriti Albae Iulie, celebratis, ad id delectorum, Cibinij ad diem 19. Ianuarij Anno 1592 facta. Claudiopoli. 1592. 4r.*

Csak a czimlap latin, a szöveg egészen magyar.

Ez az első erdélyi országgyűlési árszabás, mely nyomtatásban megjelent.

Egyetlen csonka példánya, melyből csak a czimlevél és a szöveg első levele van meg, melyen a szijgyártó munkák árszabása sincs befejezve, Kolozsvár város levéltárában (Fasc. II. nro 27.) — A czimlap tetejére és aljára egykoru kézírással kétszer föl van jegyezve: Mindenkoron az tanach haz aztalan alljon«

2. Csáktornyai Mátyás. Grobian verseinec magyar enekbe valo forditasa.... Clavsvburgi. év n. 4r. A—E2 = 4¹/₂ iv = 18 szltan levél.

Utolsó levele előlapját egy fametszet foglalja el, hátlapja pedig üres.

Vég s ő v e r s e : Ezer ötszáz és kilentzuenkét Esztendőbe,
Egy Városban Maros mellet fordítác egybe,
Mely minden feslet erkölcsnecc lehet tüköre.

V E G E.

Egyetlen teljes példány az esztergomi érseki egyház megye könyvtárában. — Eddig csak egy végén csonka példány volt ismeretes (A—D3) a M. Nemz. Múzeumban, mely után a teljes czimmást a szerzőre és fordítóra vonatkozó megjegyzéseimmel együtt közöltem, Régi M. könyvtár 340. sz. — A vég s ő v e r s ő ből következtetve a megjelenés idejét bizvást tehetjük 1592-re.

3. Pécsi Lukács. Az test kornyvl valo het irgalmas sagnac chelekedetiről. Mellyeknek gyakorlassat aianlya minden kereszttyen atyafainac. Peechi Lvkach. Iűietec hozzam attyamnac aldotti, ehesztem, szomiuhoztam, szarandoc uoltaan, mezetelen, beteg, fogoly, es halot, es az én kisedimbe meg könyebetettetecc engemet. Math: 25. Nyomtattatot Nagy Szombatba, 1598. 8r. 95 levél (a többi hiányzik.) — Elűl: cziml. és ajánlás 8 szltan levél.

Pécsi Lukács ajánlása Joo Balázs pilisi apáturnak és nyitrai esperesnek »Kelt Nagy-Szombatba, Szent Mihaly hauanac első napan 1598.«

Elűl ép de végűl csonka példánya az esztergomi érsegyház megye könyvtárában. — Eddig csak egy czimlaptalan, végűl a 96. levél után megszakadó csonka példány volt ismeretes a M. Nemz. Múzeumban, melyet ismertetem, Régi M. Könyvtár 306. sz. a.

4. Gönczi György, (Keresztye)ni Enekek, Mellyek az Gradual mellett, s — annelkül — is az hol azzal nem elhetnek, az Magyar nemzetben reformaltatot Ecclesiakban szoktanak mondattni. Mostan uyonna, de mertekletessen, es helyessen többi-tettek, es illendőb rendben, hogy nem mint ez előtt kibocsattattak. Ezek melle adattattanac szep rendel az Halot Enekek. (Fametszetben Magyarország czimere.) Deb(reczenben) Nyomtatta (Rheda Peter, M. DC. XX.) 4r. 164 levél. Elűl: cziml. Gönczi György előbeszéde és lajstrom 4 szltan levél.

Régibb kiadásai: Debreczen 1592. 1602. és 1616.

Szakadozott czimlevelü, különben teljes példánya, a vele együtt nyomtatott Halotti Énekek nélkül, Kálmán Farkas gyűdi reform. lelkesznel. — Eddig csak egy czimlapta lan példánya volt ismeretes, a pozsonyi r. cath. gymnasiu m könyvtárában, melyet a vele együtt nyomtatott Halotti Énekekkel leirtam, Régi M. Könyvtár 497. és 498. sz. a.

5. Kecskeméti C János. Szép és aytatos Imadsagos Könyveczke Az Reghi irás magyarazo doctoroknak és Szent Atyáknak, fő-képpen penigh az szent Agoston Doctornak irásából egyben szedegettetet és szép rendben helyeztetet Andreas Mvsevlvtól. Magyarrá penig igéről igére fordittatot. Kecskeméti C. Ianos Az Nemzetes es Vitezlő Lonyai Sigmoud Vram Vdvari Predikátora által Vasáros Naményban. Bartfan, Nyomattatot Klez Ia(kab által) M. DC. XXIII. Eszten(dőben). 12r. (8 és 4 levelenként) 264 lap. — Elül: cziml., ajánlás, lajstrom 24 sztlan levél.

Ajánlása Várdai Katának, Bedegi Nyári Pál özvegyének, »Költ Vásáros Naményban Bóldogh Aszszony havának 8. napján. Anno 1624. Nagyságodnak alázatos Caplánnya Kecskeméti C. Ianos az Nemzetes és Vitezlő Lonyai Sigmoudnak Vdvari Praedikátora.«

Második kiadása: Lőcse. 1640.

Egyetlen ép példánya az erd. Muzeumban. — Eddig ismert, elül, közben és végül csonka példányát, melyet Lugossy Józseftől a M. Nemz. Muzeum szerzett meg, ismerttettem Régi M. Könyvtár. 533. sz. a.

6. (186. sz.) Zvonarics Mihály. Az Vr Vacsoraia idvosseges tudomanyanc utaba valo rövid bemutatás: Mely a Szent Iras bol, és a régi keresztyén Doctoroknak Magyarázattyokból Kérdéseckel és Feleleteckel irattatot Zvonarits Mihály, Sarvari Praedicator es á Keresztyén Hiveknek idvősséges éppülettyekre. Ez Sacramentomhoz tartozó egynehany hasznos Kérdéseckel és Feleleteckel meg jobbittatván. Csepregben Nyomattatot Farkas Imre által, maga költségen, M. DC. XLIII. Esztendőben. 4r. A—H2 = 8^{1/2} iv = 34 sztlan levél. — Elül: cziml. és ajánlás 2 sztlan lev.

Ajánlva van gr. Nádasdi Ferencznek, Fogaras föld örökös

urának s Vas vármegye főispánjának. Az ajánlás »Kelet Csepregben Kis Aszszony napján, 1643 esztendőben. Farkas Imre Csepregi Könyv-nyomtato.»

Egyetlen példány az esztergomi érsh. egyházmegye könyvtárában.

7. **Otrokocsi Fóris Ferencz.** Eltévelyedett juhnak felkeresése a jó pásztor által, és az akolban való béhozattatása. Mely tractát irt **Otrokocsi Foris Ferencz** illy véggel, hogy azt Nagy-Szombatban, bizonyos Solennitásban, közönséges helyen, elmondgya, mind maga néhai tévelygéséből való igaz megtérésének meg bizonyítására, mind pedig más hasonló tévelygőknek fel-serkentésekre, avagy csak magok menthetetlenségekre, ha kik tovább is a tévelygésben meg átalkodnának. Nagy-Szombatban, nyomtattatott az *Academiai* bőtükkal, **Hörmann János** által, 1694. esztendőben. 4r. 20 lap. — Elül: cziml. és ajánlás 2 szatlan levél.

Ajánlva van **Dolny István** noviai püspöknek, földvári apátnak, esztergomi nagyprépostnak s kanonoknak, **Szécsényi György** esztergomi érsek vicariusának.

Bod M. Athenása és **Sándor István M.** Könyvesháza után emlitve *Régi M. Könyvtár.* 1465. sz. a.

Egyetlen példány a m.-vásárhelyi **Teleki-könyvtárban** (*Dissertatiók* czimű gyűjteményes kötetben).

8. (187. sz.) *Vectigal Transylvanicum.* **Claudiopoli, Ex Officina Nicolai Kis de M. Tótfalu.** Annó 1700. 4r. 27 lap. — Elül: cziml. 1 szatlan levél, végül: mutató tábla 1 szatlan lap. — Az egész **A — D3 = 15 szatlan levél** (ha teljes.)

A czimlapon kívül egész szövege magyar.

Egyetlen csonka példánya, melyből közben **B2, B3 és C1—4,** (összesen 6 levél) hiányzik, az *erd. Muzéumban.*